

ENTREVISTA

« LA CONSTITUCIÓ HA DEMOSTRAT SER LA CASA COMUNA DE TOTS »

JAUME BARTUMEU El líder socialdemòcrata i cap de Govern destaca el paper decisiu de la Constitució en l'assoliment de la majoria d'edat del poble andorrà

Advocat inscrit al Col·legi d'Advocats d'Andorra des del 1982, Jaume Bartumeu (Andorra la Vella, 1954) compta amb una àmplia trajectòria política. Després de ser ministre de Finances, Comerç i Indústria entre els anys 1990 i 1992, va ser conseller general per la capital (1992-1993) i també president del grup parlamentari de Nova Democràcia (1993-2001). Posteriorment, va ser un dels principals impulsors del Partit Socialdemòcrata, fundat l'any 2000, i primer secretari d'aquesta formació entre els anys 2000 i 2004. Des del 2009, a més, n'és el seu president. També va ser president del grup parlamentari socialdemòcrata al Consell General, i és cap de Govern des del 5 de juny del 2009, gràcies a la victòria del seu partit a les eleccions del 26 d'abril d'aquell any. El 3 d'abril opta a la reelecció com a cap de l'executiu.

Després de 18 anys de vigència de la Constitució, quina valoració faria de la seva aplicació durant aquest període?

«CAL ENLLESTIR LA REFORMA DE LA LEGISLACIÓ LABORAL»

La meua valoració és molt positiva. Cal tenir en compte que la Constitució ens va permetre, als andorrans, esdevenir majors d'edat en tant que ciutadans. Durant aquests divuit anys de vigència, la Constitució ha aconseguit demostrar no només que podia regular la nostra vida pública i l'activitat institucional, sinó que també permetia resoldre els principals conflictes de competències que s'establien entre els diferents poders públics. En definitiva, ha demostrat que és la casa comuna de tots.

Creu que durant la propera legislatura s'hauria d'aprofundir en el desenvolupament constitucional? En quins punts?

Considero que s'ha d'avançar molt especialment en el desenvolupament del Títol II, és a dir, aquell que fa referència als drets i les llibertats. I també crec que, de manera especial, s'haurien d'enllestir totes les qüestions relacionades amb la reforma de la legislació laboral, i regular així mateix el lliure exercici de l'activitat sindical.

Quins records té de fa divuit anys? Com de prop o de lluny va viure el procés?

Els electors d'Andorra la Vella –que em van elegir conseller general el mes d'abril del 1992–, em van atorgar el privilegi de treballar, des de primera línia, en la negociació i la redacció del text constitucional, que finalment seria aprovat l'any 1993. Personalment, tinc molt bons records d'aquella època. A més, també vaig poder conèixer de ben a prop actituds i comportaments que em van ensenyar la importància de valors com la coherència i la responsabilitat, indispensables per a l'activitat política.

Com creu que s'hauria de celebrar el dia de la Constitució, igual que ara o d'una altra manera?

Personalment, crec que hauríem de celebrar aquesta diada incloent el màxim d'actes cívics i populars possibles. Ha de ser una jornada participativa, i així és precisament com hem volgut fer-ho aquest any, aprofitant la majoria d'edat del text constitucional.

Quins canvis ha implicat l'aprovació de la Constitució? Diria que hi ha un abans i un després?

Efectivament hi ha un abans: la minoria d'edat ciutadana, el poder legislatiu reduït del Consell General, de la justícia i de l'ordre públic –sota control dels veïgers–, i l'absència de reconeixement de la personalitat internacional d'Andorra. I, és clar, també hi ha un després: la configuració d'Andorra com a Estat de dret plenament democràtic i social, l'atribució de la sobirania al poble andorrà, que la delega en els seus representants elegits,

el control de l'acció del Govern per part del Consell General i el ple reconeixement de l'Estat andorrà per part de la comunitat internacional.

Quins creu que són els punts forts i els punts dèbils del text?

Crec que els punts forts els acabo d'assenyalar en la segona part de la resposta anterior, amb les principals fites que s'han aconseguit des de l'entrada en vigor de la Constitució. Pel que fa als punts febles, no en veig de destacables.

Quins punts de coincidència i de dissonància té la Constitució andorrana respecte de les dels països veïns o de les democràcies de referència?

Aquesta pregunta requeriria gairebé una tesi doctoral per donar-hi resposta. De tota manera, em limitaria a dir que la nostra Constitució és plenament homologable amb les dels països del nostre entorn, i que reuneix tots els requisits que demana el Consell d'Europa a les democràcies consolidades.

«LA DIADA HA D'INCLoure EL MÀXIM D'ACTES CÍVICS I POPULARS»